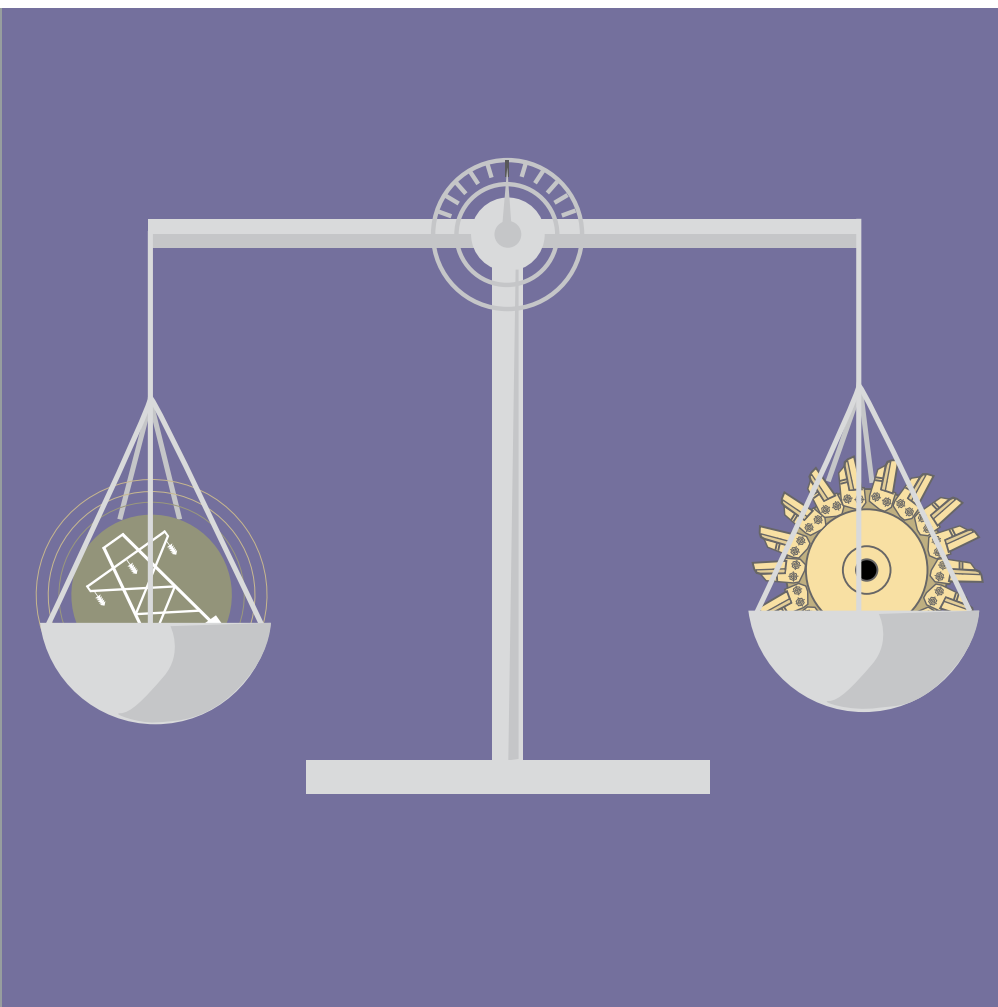

Forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet

Høringsdokument 3. juli 2006

Roar Kristensen

6
2006

D
O
K
U
M
E
N
T

Forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet

Høringsdokument 3. juli 2006

Dokument nr 06-2006**Forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet**

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Redaktør: Roar Kristensen

Forfatter: Roar Kristensen

Trykk: NVEs hustrykkeri

Opplag: 35

Forsideillustrasjon: Rune Stubrud

ISSN: 1501-2840

Emneord: Systemansvar, driftskoordinering, feilanalyse

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

3. juli 2006

Forord

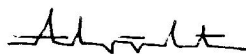
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) beskriver i dette dokumentet forslag til forskrift om endring av forskrift 7. mai 2002 nr. 448 om systemansvaret i det norske kraftsystemet. Forslaget sendes på høring i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VII, jf. også utredningsinstruksen.

De paragrafer som foreslås endret er i sin helhet presentert i kapittel 4. Det understrekes at det er endringene som er gjenstand for høring og ikke forskriftens øvrige bestemmelser. Merknader fra høringsinstansene bør derfor i hovedsak være knyttet opp mot dette kapitlet, og så langt som mulig knyttes til de enkelte bestemmelsene.

Vi ber om at kommentarer til dette forslaget sendes NVE innen **3. oktober 2006**.

NVE vil etter høringsfristens utløp vurdere de innkomne høringsuttalelsene og vedta endringsforskriften med eventuelle endringer. Det tas sikte på at endringsforskriften skal tre i kraft 1. januar 2007.

Oslo, 3. juli 2006

→ Agnar Aas
vassdrags- og
energidirektør

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	5
1 Innledning	6
2 Forslag til endringer i forskrift om systemansvaret	7
2.1 § 11. Regulerkraftmarkedet	7
2.1.1 Bakgrunn.....	7
2.1.2 Forslag til endring.....	7
2.2 § 13. Tvangsmessig utkobling av forbruk	7
2.2.1 Bakgrunn.....	8
2.2.2 Forslag til endring.....	8
2.3 § 14. Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet	10
2.3.1 Bakgrunn.....	10
2.3.2 Forslag til endring.....	10
2.4 § 15. Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt	12
2.4.1 Bakgrunn.....	13
2.4.2 Forslag til endring.....	13
2.5 § 17. Samordning av driftsstanser	13
2.5.1 Bakgrunn.....	13
2.5.2 Merknader.....	14
2.6 § 22. Feilanalyse og statistikk	14
2.6.1 Bakgrunn.....	15
2.6.2 Forslag til endring.....	16
2.7 § 26a. Overtredelsesgebyr	17
2.7.1 Bakgrunn.....	17
2.7.2 Forslag til endring.....	17
3 Økonomiske og administrative konsekvenser	19
4 Forslag til forskriftstekst	20
5 Referanser	22

Sammendrag

Det er i hovedsak endringer i energiloven, jf. Ot.prp. nr. 61 (2005-2006) som nå genererer et behov for å gjøre en gjennomgang av og endringer i forskrift om systemansvar i kraftsystemet (Fos). Endringene i energiloven gir et hjemmelsgrunnlag for å kunne ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av spesifiserte deler av energiloven, herunder bestemmelsene om systemansvaret. Det må imidlertid i de enkelte forskriftene implementeres en egen bestemmelse som presiserer dette hjemmelsgrunnlaget, og for hvilke bestemmelser i den aktuelle forskriften hjemmelsgrunnlaget skal gjelde for. Det er derfor foreslått en egen bestemmelse i forskrift om systemansvar om overtredelsesgebyr.

Det foreslås samtidig noen mindre endringer i Fos basert på innspill og erfaringer fra perioden som er gått fra forrige revisjon. Disse endringene knytter seg til bestemmelsene i § 11 Regulerkraftmarkedet, § 13 Tvangsmessig utkobling av forbruk, § 14 Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet, § 15 Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt, § 17 Samordning av driftsstanser og § 22 Feilanalyse og statistikk.

Foreslåtte endringer i § 22 omfatter trolig den vesenligste endringen i forhold til gjeldende forskrift. Fos har siden sin ikrafttredelse 17. mai 2002 inneholdt krav overfor konsesjonærene om å utføre analyse av driftsforstyrrelser (feilanalyse) i både distribusjons-, regional- og sentralnett. Regelverket for avbruddsrapportering er endret, og dette genererer behov for endringer i Fos ved at plikten vedrørende feilanalyse i eget distribusjonsnett nå også omfatter kortvarige avbrudd.

Plikt til å rapportere resultater fra feilanalyser, har til nå vært begrenset til å gjelde regional- og sentralnettet. Når det gjelder rapportering av resultater fra feilanalyse i eget distribusjonsnett, eksisterer det pr. i dag en frivilling ordning organisert av EBL-Kompetanse AS. NVE mener imidlertid at en den frivillige ordningen for innrapportering av data ikke er tilstrekkelig. Blant annet kan nevnes at det stadig er flere selskaper som ikke rapporterer, at rapporteringen er ufullstendig og at statistikk kun utgis under forutsetning av at finansiering sikres.

Systemansvarlig er i dag pålagt å distribuere resultater fra feilanalyse for regional- og sentralnettet, samt utarbeide og distribuere statistikk om samme. NVE anser det som naturlig at systemansvarlig har ansvaret for å utarbeide statistikk og distribuere resultater fra all feilanalyse i kraftsystemet, som er pålagt innrapportert fra konsesjonærene. Dette for å oppnå en mer helhetlig presentasjon av resultatene, én aktør håndterer hele systemet. Systemansvarliges ansvar er likevel større og mer detaljert når det gjelder feilanalyse i regional- og sentralnettet, hvilket fremgår av forslag til ny forskriftstekst. For distribusjonsnettet begrenses systemansvarlig sin oppgave til å kvalitetssikre de data som innrapporteres en gang i året, distribuere resultatene, samt utarbeide og distribuere tilhørende statistikk.

De foreslåtte endringer medfører ingen vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for nettselskapene.

1 Innledning

Det er i hovedsak endringer i energiloven, jf. Ot.prp. nr. 61 (2005-2006) som genererer behov for en gjennomgang av og endringer i Fos. Endringene i energiloven innebærer flest endringer i energilovforskriften, som i neste omgang påvirker forvaltningen av Fos.

I tillegg til endringer grunnet endringer i energilov og energilovforskrift foreslås også endringer som følge av innspill og erfaringer med Fos i perioden fra forrige revisjon.

Systemansvaret skal legges til rette for et effektivt kraftmarked og en tilfredsstillende leveringskvalitet i kraftsystemet, og dermed føre til en rasjonell utnyttning av kraftressursene for samfunnet som helhet.

Et overordnet ansvar for driftskoordinering gjennom systemansvaret er en nødvendig forutsetning for et samfunnsmessig rasjonelt kraftsystem. Systemansvaret omfatter samordning av disposisjonene til dem som helt eller delvis eier eller driver nett eller produksjon, markedsplasser, omsettere og sluttbrukere. Systemansvarlig skal sikre momentan balanse mellom samlet produksjon og forbruk, hensyn tatt til kraftutveksling med omkringliggende kraftsystemer og eventuelle flaskehals i nettet.

En effektiv utnyttelse av ressursene forutsetter en effektiv prisdannelse i kraftmarkedet. I så måte forutsetter denne forskriften blant annet et velfungerende spotmarked.

Statnett SF er gjennom egen konsesjon utpekt til å utøve systemansvaret i det norske kraftsystemet.

Ansvar og plikter i tilknytning til utøvelsen av systemansvaret er regulert gjennom forskrift om systemansvar. Forskrift om systemansvaret ble vedtatt 7. mai 2002 og iverksatt 17. mai samme år. Senere er forskriften endret med virkning fra 1.1.2005. Bakgrunnen for endringen i 2005 var i hovedsak knyttet til presiseringene om håndtering av perioder med svært anstrengte kraftsituasjoner (SAKS) som fremkom av St.meld. nr. 18. (2003-2004) om forsyningssikkerheten for strøm mv.

NVE forestår økonomisk regulering av systemansvarlig nettselskap.

Det henvises for øvrig til [1], [2] og [3] for mer informasjon om gjeldende forskrift om systemansvar. De nevnte dokumenter er tilgjengelig via NVEs nettsider (www.nve.no).

2 Forslag til endringer i forskrift om systemansvaret

Nedenfor presenteres forslag til endringer i Fos, herunder forskriftstekst og begrunnelse.

2.1 § 11. Regulerkraftmarkedet

Bestemmelsens annet ledd lyder i dag:

”Når det er åpenbart at markedet ikke gir en samfunnsøkonomisk effektiv prissetting, innenfor et avgrenset geografisk område, kan systemansvarlig suspendere bud i regulerkraftmarkedet og benytte anmeldt volum til gjeldende elspotpris for området. I så fall skal budgiver informeres om dette.”

2.1.1 Bakgrunn

Systemansvarlig har tatt opp at formuleringen ”innenfor et avgrenset geografisk område” kan virke begrensende på systemansvarliges oppfølging av denne bestemmelsen.

2.1.2 Forslag til endring

Systemansvarlig er gitt ansvaret for å utvikle og drive et regulerkraftmarked for i driftstimen å håndtere avvik fra planlagt produksjon og forventet forbruk, samt andre uønskede forhold i kraftsystemet, jf. Fos § 11 første ledd. Systemansvarlig skal følge opp at prissettingen av de norske bud i RK-markedet er samfunnsøkonomisk effektiv. NVE er av den oppfatning at formuleringen ”innenfor et avgrenset geografisk område” kan skape tvil om virkeområdet til systemansvaret, jf. § 2.

Forslag til ny tekst i annet ledd:

Når det er åpenbart at *prissettingen i markedet ikke er samfunnsøkonomisk effektiv* kan systemansvarlig suspendere bud i regulerkraftmarkedet og benytte anmeldt volum til gjeldende elspotpris for området. I så fall skal budgiver informeres om dette.

Etter NVEs vurdering er de foreslåtte endringer uten store materielle endringer i forhold til den praksis som systemansvarlig i dag følger.

2.2 § 13. Tvangsmessig utkobling av forbruk

Bestemmelsen lyder i dag:

”Konsesjonær skal utarbeide planer for å håndtere tvangsmessig utkobling av forbruk. Planene skal forelegges systemansvarlig for vedtak.

Systemansvarlig kan i helt spesielle driftssituasjoner pålegge konsesjonær å foreta kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk. Pålegget skal omfatte utkoblingens størrelse og forventet varighet, og kan i tillegg angi hvilke kundegrupper som skal kobles ut.

Innkobling av forbruk kan ikke skje uten etter vedtak fra systemansvarlig.

Systemansvarlig regnes som ansvarlig konsesjonær etter § 9-3 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariff, ved tvangsmessig utkobling etter denne paragraf.”

2.2.1 Bakgrunn

I § 13 fjerde ledd regnes systemansvarlig som ”ansvarlig konsesjonær” etter bestemmelser om ansvarlig konsesjonær ved denne typen utkoplinger. En utkobling beordret av systemansvarlig skjer i en annen konsesjonærs anlegg, og kan da komme i motstrid med NVEs definisjon av ”ansvarlig konsesjonær” slik denne er definert i forskrift om leveringskvalitet § 2A-3:

”Ansvarlig konsesjonær er nettselskap som har feil eller planlagt utkobling i **egne nettanlegg** med inntektsramme, dersom dette medfører avbrutt effekt eller ikke levert energi som skal rapporteres til Norges vassdrags- og energidirektorat. Dette gjelder også hendelser i nettselskapets anlegg forårsaket av sluttbruker eller annen tredjepart.”

I tillegg til motstridende begrepsbruk påpekt ovenfor er det også registrert et annet problem med denne bestemmelsen. Dette knytter seg til at bestemmelsen benyttes av systemansvarlig for å håndtere to ulike situasjoner:

- Tvangsmessig utkobling grunnet effektknapphet i større områder: Dette er situasjoner der effektreservene i kraftsystemet (på regulerkraftlisten) er i ferd med å tømmes. Utkobling må foretas for å sikre den momentane balansen, og for fortsatt å ha reserver for sikre en kontrollert driftssituasjon.
- Tvangsmessig utkobling under driftsforstyrrelser: Dette er situasjoner der systemansvarlig benytter tvangsmessig utkobling av forbruk for å redusere følgene/skadeomfanget til en annen konsesjonær under en driftsforstyrrelse. Dette er som oftest av mer lokal karakter enn generell effektknapphet.

Det er NVEs vurdering at disse to ulike situasjonene bør ha ulike økonomiske insentiver.

Da Fos § 13 ble innført var det fra NVEs side først og fremst tenkt på at bestemmelsen skulle håndtere situasjoner med effektknapphet (første kulepunkt ovenfor) sett opp mot systemansvarliges krav om til enhver tid å disponere tilstrekkelige effektreserver, jf. Fos § 9 annet ledd.

Bestemmelsen bygger på energilovforskriften § 5A-1 syvende ledd annet og tredje punktum:

”I helt spesielle driftssituasjoner kan systemansvarlig foreta kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk for å opprettholde balansen. Ved tvangskobling etter dette ledd kan systemansvarlig bli ilagt en kostnad.”

Bakgrunnen for bestemmelsen er at det ikke er samfunnsmessig rasjonelt å gardere seg mot alle tenkelige hendelser for å unngå et avbrudd. Tvangsmessig utkobling av forbruk er ment som et ”siste skanse- tiltak”, og det forutsettes at frivillige og markedsmessige løsninger er utnyttet.

2.2.2 Forslag til endring

Under deles problemstillingen inn i to; Utkobling grunnet effektknapphet og utkobling under driftsforstyrrelser.

Utkobling ved effektknapphet:

I Fos § 13 fjerde ledd heter det at ”[s]ystemansvarlig regnes som ansvarlig konsesjonær... ved tvangsmessig utkobling etter denne paragraf.” NVE ser at bestemmelsen er noe unøyaktig formulert i

og med at den gir anvisning på at systemansvarlig er ”ansvarlig konsesjonær” slik dette begrepet er definert og benyttet i regelverket om ansvarlig konsesjonær. Bestemmelsen i Fos har frem til nå vært å betrakte som et unntak fra den ovennevnte hovedregelen om ansvarlig konsesjonær.

Denne unøyaktigheten mellom forskriftstekstene bør rettes opp. Dette kan gjøres ved en presisering av forskriftsteksten i Fos, uten å endre på de økonomiske insentivene om at ”systemansvarlig kan bli ilagt en kostnad” ved tvangsmessig utkobling grunnet generell effektknapphet.

Ved kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk grunnet effektknapphet, beordret fra systemansvarlig, er det nettselskapet med inntektsramme som forestår den fysiske utkoblingen som kan bli ”ansvarlig konsesjonær” med tilhørende rapportering til NVE, jf. forskrift om leveringskvalitet.

Dersom utkoblingen skjer ved at systemansvarlig tar direkte kontakt med en større sluttbruker blir det nettselskapet som står nærmest denne sluttbrukeren som kan bli både berørt konsesjonær og ansvarlig konsesjonær etter bestemmelsene gitt i forskrift om leveringskvalitet.

Energilovforskriften angir at systemansvarlig kan bli ilagt en kostnad ved tvangsmessig utkobling. Det er imidlertid ikke eksplisitt beskrevet at dette skal være lik KILE-kostnaden som påløper som følge av utkoblingen. NVE ønsker med den foreslåtte endringen at systemansvarlig fortsatt kan bli gjort økonomisk ansvarlig ved en kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk grunnet effektknapphet.

Med den foreslåtte endringen håndteres tvangsmessig utkobling av forbruk beordret av systemansvarlig på lik linje som de situasjoner der et nettselskap kan gjøre en tredjepart økonomisk ansvarlig for dennes handlinger.

NVE anser forslaget til endring primært som en presisering av en tidligere uklarhet mellom to forskriftstekster, og ser derfor ikke på endringen som en vesentlig realitetsendring av de økonomiske insentivene som allerede ligger i § 13 fjerde ledd.

Forslag til ny tekst i fjerde ledd:

Konsesjonær som foretar utkoblingen blir ansvarlig konsesjonær etter § 2A-3 i forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet ved utkoblinger etter annet ledd grunnet effektknapphet i kraftsystemet. Den som defineres som ansvarlig konsesjonær i dette leddet, kan ha krav på erstatning i henhold til alminnelige erstatningsrettslige regler.

Erstatningens størrelse vil normalt reflektere ansvarlig konsesjonærs KILE-kostnader ved utkoblingen.

Utkobling ved driftsforstyrrelser:

Som nevnt ovenfor er det også situasjoner der systemansvarlig benytter kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk for å redusere følgene/skadeomfanget til en annen konsesjonær under en driftsforstyrrelse.

Dette er situasjoner der en konsesjonær får en alvorlig driftsforstyrrelse som fører til at deler/regioner av kraftsystemet er i ferd med å bryte sammen (black-out). I slike situasjoner forsøker en rekke automatiske inngrep (systemvern) å avgrense og redusere følgene/skadeomfanget. Dersom disse automatiske inngrepene ikke er tilstrekkelige kan det være behov for manuelle inngrep fra systemansvarlig i form av kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk.

Ved bruk av bestemmelsen i slike situasjoner gir det, slik NVE ser det, ikke riktige insentiver å legge det økonomiske ansvaret på systemansvarlig. Slike situasjoner kan insentivmessig sammenlignes med bruk av systemvern for frekvensstyrt belastningsfrakobling (BFK). NVE har her tidligere uttalt at frekvensstyrt BFK bidrar til å redusere de totale KILE-kostnadene under en driftsforstyrrelse, og at det

må være ansvarlig konsesjonær for driftsforstyrrelsen som også skal belastes for ILE som er forårsaket av utkobling styrt av frekvensstyrt BFK. Tilsvarende mener NVE at det må være ansvarlig konsesjonær for driftsforstyrrelsen som også skal belastes for ILE som forårsaket av systemansvarliges tvangsmessige utkobling av forbruk ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet.

Ved å presisere og endre nytt fjerde ledd ovenfor, der det klargjøres at systemansvarlig kan bli gjort økonomisk ansvarlig for situasjoner med effektknapphet i kraftsystemet, trengs det ingen egen bestemmelse i Fos for å håndtere tvangsmessig utkobling av forbruk ved driftsforstyrrelser. NVE presiserer derfor at ved kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk for å redusere følgene/skadeomfanget ved driftsforstyrrelser følges bestemmelsene om ansvarlig konsesjonær slik det til enhver tid er beskrevet.

NVE ser at det kan være grenseflater mellom tvangsmessig utkobling av forbruk grunnet effektknapphet i kraftsystemet og skadebegrensede tiltak under en driftsforstyrrelse. NVE vil her minne om § 2A-5 i forskrift om leveringskvalitet der uenighet om hvem som er ansvarlig konsesjonær kan bringes inn til NVE for avgjørelse.

2.3 § 14. Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet

Bestemmelsen lyder i dag:

”Konsesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye anlegg eller endring av egne anlegg som kan påvirke driften og utnyttelsen av regional- og sentralnettet, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Nye anlegg eller endringer kan ikke idriftsettes uten etter vedtak av systemansvarlig.”

2.3.1 Bakgrunn

Det vises til brev fra Statnett datert 7.11.2005 der systemansvarlig ser at en økende mengde mini- og småkraftverk kan påvirke funksjonaliteten i kraftsystemet. Fos § 14 retter seg i hovedsak til anlegg tilknyttet regional- eller sentralnettet. Systemansvarlig kan (etter deres oppfatning) med hjemmel i Fos § 14 ikke stille krav til teknisk funksjonalitet og utrustning på små enkeltanlegg i distribusjonsnettet, i samme grad som de kan gjøre i regional- og sentralnett. Over tid kan det oppstå reguleringstekniske problemer i kraftsystemet ved økt distribuert produksjon i distribusjonsnettet.

I veiledende systemkrav til anlegg tilknyttet regional- og sentralnettet i Norge (VtA) er i dag nedre grense for inngripen i produksjonsanlegg satt (av systemansvarlig) til 10 MW.

Systemansvarlig har bedt NVE om å vurdere om det er hensiktsmessig å endre § 14 for å gi systemansvarlig hjemmel til i enkelte situasjoner å vedta tekniske løsninger for mini- og småkraftverk tilknyttet distribusjonsnettet.

2.3.2 Forslag til endring

Konsesjonærene skal, i gjeldende bestemmelse, informere systemansvarlig om planer for nye anlegg eller endringer av egne anlegg, dersom disse planene påvirker driften og utnyttelsen av regional- eller sentralnettet og når andre konsesjonærer blir berørt. Dette gjelder i utgangspunktet alle nettnivå så lenge vilkårene som er satt er oppfylt.

Systemansvarlig skal derfor i utgangspunktet fatte enkeltvedtak med funksjonskrav dersom nye anlegg eller endringer av eksisterende anlegg, **uansett nettnivå**, påvirker driften og utnyttelsen av regional- eller sentralnettet og når andre konsesjonærer blir berørt.

Departementet har lagt til grunn at systemansvaret dekker hele det norske kraftsystemet. Utøvelsen av systemansvaret er imidlertid i hovedsak knyttet til regional- og sentralnettet, men er ikke begrenset til dette, jf. Ot.prp. nr. 56 (2000-2001).

Da NVE utarbeidet § 14 ble det lagt til grunn at bestemmelsen i all hovedsak skal benyttes for anlegg tilknyttet regional- eller sentralnett. I forarbeidene til denne bestemmelsen [1] heter det at "intensjonen med bestemmelsen er at kraftsystemet bygges ut på en samfunnsmessig rasjonell måte. Dette betyr at systemansvarlig må samordne funksjonaliteten på deler av anleggene i regional- og sentralnettet".

NVE ønsker å holde fast ved at Fos § 14 fortsatt i **all hovedsak** skal benyttes for anlegg tilknyttet regional- eller sentralnett. Bestemmelsen er å oppfatte som en "skal-bestemmelse" både for konsesjonærene og for systemansvarlig når det gjelder anlegg i eller tilknyttet regional- og sentralnettet, og som omfattes av vilkårene satt i bestemmelsen.

NVE ser de utfordringene systemansvarlig viser til brev datert 7.11.2005, og at det (i gitte situasjoner) også kan være behov for å kunne fatte vedtak om funksjonaliteten til anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnettet.

På den annen side ser NVE de utfordringene som ligger i det å "fange opp" alle aktuelle utbyggere i eller tilknyttet distribusjonsnettet på et tidlig stadium, slik at det blir mulig å stille eventuelle funksjonskrav. Dette utfordrer systemansvarlig i rollen med å opptre nøytral og ikke-diskriminerende overfor aktørene i distribusjonsnettet. Det er også en reel fare for at omfattende funksjonskrav på anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnettet er helt ødeleggende for økonomien i disse prosjektene.

Selv med disse utfordringene er NVE av den oppfatning at det i enkelte situasjoner/områder kan være aktuelt å fatte vedtak om funksjonskrav til anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnettet.

Områdekonsesjonæren skal ha en tilknytningskontrakt med alle brukerne av distribusjonsnettet. NVE mener det er naturlig at konsesjonæren for det aktuelle distribusjonsnettet er hovedkontaktpunktet i forhold til de funksjonskrav som må oppfylles for anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnettet. Krav gitt av forskrift om leveringskvalitet og insentiver som fremkommer av KILE-ordningen håndteres også av områdekonsesjonæren, og er en naturlig del av forholdet som stilles til brukerne av nettet.

Store og/eller samtidige utbygginger i distribusjonsnettet påvirker som oftest både en annen konsesjonær og driften og utnyttelsen av det nærmeste regionalnettet. Ved slike utbygginger mener NVE at det må være konsesjonæren med distribusjonsnettet der utbyggingen finner sted som må ta kontakt med systemansvarlig for å få avklart om det er behov spesielle funksjonskrav som går ut over det som områdekonsesjonæren selv stiller gjennom tilknytningskontrakten. I dag ligger det ingen slik plikt for disse konsesjonærene.

NVE er av den oppfatning at for anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnettet kan bestemmelsen om å stille funksjonskrav etter Fos § 14 komme til anvendelse i gitte tilfeller. Omfanget bør fortsatt være slik at § 14 i all hovedsak benyttes for anlegg i eller tilknyttet regional- og sentralnettet.

Systemansvarliges veileder for funksjonskrav til produksjonsanlegg har i dag virkning ned til enheter med størrelse 10 MW. Dersom foreslåtte forskriftendringer innføres er det naturlig at systemansvarlig utarbeider en veileder som også dekker produksjonsenheter under dagens 10 MW.

Når det gjelder utviklingen av VtA har NVE i tidligere forarbeider lagt til grunn at for å få til en smidig prosess forutsettes det at systemansvarlig på forespørsel fra konsesjonær gir veiledning om

hvordan anlegget bør prosjekteres. Konesjonær kan i så fall velge denne løsningen eller tilsvarende egnede løsninger.

Selv om bestemmelsen slik den lyder i dag ikke er til hinder for at det også fattes vedtak om funksjonskrav for anlegg i eller tilknyttet distribusjonsnett, er NVE av den oppfatning at det kan være hensiktsmessig med et eget ledd som regulerer dette forholdet.

NVE foreslår at bestemmelsens første ledd revideres til å gjelde anlegg i eller tilknyttet regional- og sentralnett, mens nytt annet ledd angir ansvarsforholdene i distribusjonsnett. Det legges opp til at konsesjonæren med planlagte tilkoblinger eller endringer i sitt distribusjonsnett får en sorterings-/filtreringsfunksjon for systemansvarlig.

Forslag til endringer i første ledd og nytt annet ledd:

Konesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye anlegg eller endring av egne anlegg *tilknyttet* regional- og sentralnett, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Nye anlegg eller endringer kan ikke idriftsettes uten etter vedtak av systemansvarlig.

Konesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye eller endringer i eksisterende anlegg i eller tilknyttet eget distribusjonsnett når disse planene kan ha betydning for driften og utnyttelsen av regional- eller sentralnett, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Systemansvarlig kan fatte vedtak vedrørende anleggenes funksjonalitet.

NVE erkjenner at det er vanskelig å fange opp alle utredninger og planer i distribusjonsnett. Intensjonen med nytt annet ledd er å gi systemansvarlig en oversikt over de vesentligste endringene som kommer i distribusjonsnett. Etter NVEs oppfatning bør det være den lokale konsesjonæren i distribusjonsnett som har best kjennskap til slike planer.

Bestemmelsens annet ledd utformes som en "kan-bestemmelse", og benyttes som de andre "kan-bestemmelsene" i forskriften.

Når det gjelder begrepet "når andre konsesjonærer blir berørt av dette" legger NVE til grunn at "konesjonær" er alle de som har en eller annen konsesjon etter energiloven. Dette inkluderer også systemansvarlig.

Når det gjelder ordlyden "konesjonær skal informere" så gjelder dette også de enhetene som planlegger anlegg som kommer til å kreve en konsesjon etter energiloven. Bestemmelsen om informasjonsplikt er derfor ikke begrenset til de enhetene som allerede innehar en slik konsesjon.

2.4 § 15. Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt

Bestemmelsens første og annet ledd lyder i dag:

"Systemansvarlig kan fastsette spenningsgrenser og grenser for utveksling av reaktiv effekt i regional- og sentralnett.

Produksjonsheter tilknyttet regional- og sentralnett skal bidra med produksjon av reaktiv effekt innenfor enhetenes tekniske begrensninger. Systemansvarlig skal betale for kostnadene ved pålagt produksjon av reaktiv effekt ut over de grenser som er avtalt mellom systemansvarlig og produsenter."

2.4.1 Bakgrunn

Systemansvarlig har flere erfaringer med at kraftverk ikke har en hensiktsmessig reaktiv regulering sett fra det totale kraftsystemets ståsted.

Det blir stadig viktigere at generatorer bidrar med spenningsstøtte. Det kan derfor være hensiktsmessig at generatorer er stilt i modus for spenningsregulering. I dag har noen konsesjonærer en praksis med å la aggregatene ligge i modus for MVAR og cos (fi) – regulering.

Det noe uklart om det innenfor dagens bestemmelse i Fos § 15 annet ledd er hjemmel til å fastsette prinsippene for valg av reguleringsløsning.

2.4.2 Forslag til endring

Gjennom bruk av § 14 kan det fortsatt settes krav til funksjonaliteten til spenningsreguleringen knyttet til nye anlegg eller endringer av eksisterende anlegg. Denne bestemmelsen dekker ikke valg av prinsipper for spenningsregulering i driften.

Gjennom bruk av § 15 skal konsesjonærene bidra med produksjon av reaktiv effekt. NVE ser behov for å tydeliggjøre at bestemmelsen også omfatter valg av reguleringsløsning. Dette danner grunnlaget en utvidelse og en presisering.

Foreslag til en utvidelse av Fos § 15 med et nytt annet ledd:

Systemansvarlig kan vedta hvordan den reaktive reguleringen skal benyttes i produksjonsenheter tilknyttet regional- eller sentralnettet.

Denne bestemmelsen omfatter systemansvarliges rett og plikt til å fatte vedtak om den konkrete innstillingen av modus for reaktiv regulering i de enkelte aggregat tilknyttet regional- eller sentralnett.

Gjeldende annet og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

2.5 § 17. Samordning av driftsstanser

Bestemmelsens første og annet ledd lyder i dag:

”Konsesjonær utarbeider planer for effektiv gjennomføring av driftsstanser i egne anlegg i regional- og sentralnettet, og produksjonsenheter tilknyttet dette. Planene for driftsstanser som kan påvirke andre konsesjonærer, skal forelegges systemansvarlig for vedtak senest to uker før planlagt driftsstans.

Systemansvarlig skal samordne konsesjonærenes planlagte driftsstanser i regional- og sentralnettet, og produksjonsenheter tilknyttet dette. Ingen kan iverksette driftsstans uten etter vedtak av systemansvarlig.”

2.5.1 Bakgrunn

I forbindelse med en klagesak om samordning av driftsstanser sommeren 2005, ble det avdekket behov for en presisering av at de ordinære vedtakene om samordning av driftsstanser fattes etter § 17 første ledd.

Videre ble det avdekket at disse vedtakene i dag ikke er definert som systemkritisk, og at de derfor kan påklages innen tre uker etter mottak. I bestemmelsens første ledd heter det at ”[p]laner for driftsstanser ... skal forelegges systemansvarlig for vedtak senest to uker før planlagt driftsstans”. Disse to tidsfristene er ikke harmonisert og bør derfor endres.

2.5.2 Merknader

I forarbeidene til Fos [1] heter det om § 17 første ledd bl.a. ”Planene for driftsstanser som kan påvirke andre konsesjonærer skal forelegges systemansvarlig Systemansvarlig skal samordne disse med andre planer og gi en godkjenning. Dette er et enkeltvedtak som kan påklages.”

Ut fra disse forarbeidene skulle det ikke være behov for noen presisering av at vedtakene om godkjenning av planlagte driftsstanser gjøres etter første ledd, og at dette er enkeltvedtak som kan påklages. Gjeldende forarbeider er dekkende.

Når det gjelder klagebehandlingen og tilhørende tidsfrister vil NVE opprettholde konsesjonærenes mulighet til å klage på vedtak etter § 17 første ledd. NVE ser det som viktig at det er stor forutsigbarhet i revisjonskoordineringen, spesielt med de revisjonene som påvirker markedet og handelskapasiteter, og ønsker derfor å forlenge innsendingsfristen fra dagens to uker til fire uker. Eventuelle nødrevisjoner eller mindre planer, som ikke påvirker markedet, kan håndteres som systemkritiske enkeltvedtak etter bestemmelsens annet ledd.

Forslag til endringer i første ledd annet punktum:

”Planene for driftsstanser som kan påvirke andre konsesjonærer, skal forelegges systemansvarlig for vedtak senest *fire* uker før planlagt driftsstans.”

2.6 § 22. Feilanalyse og statistikk

Bestemmelsen lyder i dag:

”Konsesjonær skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget regional- og sentralnett, og i produksjonsenheter tilknyttet dette. Analysen skal omfatte nødvendige undersøkelser for å avklare hendelsesforløp, årsaker og konsekvenser og om aktuelle vern og kontrollfunksjoner har fungert tilfredsstillende.

Konsesjonærenes rapporteringsformat skal godkjennes av den systemansvarlige.

Systemansvarlig skal koordinere analysen der hvor flere konsesjonærer er involvert.

Systemansvarlig skal etteranalysere og kontrollere alle hendelser rapportert etter første ledd.

Systemansvarlig skal påse at alle driftsforstyrrelser i regional- og sentralnettet og i produksjonsenheter tilknyttet dette blir enhetlig registrert.

Systemansvarlig skal distribuere analyseresultater og utarbeide og distribuere statistikk over driftsforstyrrelser rapportert etter første ledd.

Konsesjonær skal gjennomføre feilanalyse ved driftsforstyrrelser i eget distribusjonsnett. Feilanalysen kan begrenses til å omfatte driftsforstyrrelser i anlegg med nominell spenning over 1000 V og som medfører avbrudd lengre enn 3 minutter.

Resultatet av feilanalysene skal registreres i registreringssystem som følger gjeldende kravspesifikasjon for FASIT og SDI. Registreringene og underlaget for feilanalysen skal lagres i 10 år.”

2.6.1 Bakgrunn

Fos har siden sin ikrafttredelse 17. mai 2002 inneholdt krav overfor konsesjonærene om å utføre analyse av driftsforstyrrelser (feilanalyse) i både distribusjons-, regional- og sentralnett.

Ved endring av forskriften 1.1.2005, ble plikten for konsesjonærer med eget distribusjonsnett avgrenset til å gjelde driftsforstyrrelser i høyspenningsnettet, som medfører langvarige avbrudd. Begrensningen i plikten for distribusjonsnett fulgte da nettselskapenes plikt å rapportere spesifiserte data om nettopp langvarige avbrudd årlig til NVE.

Regelverket for avbruddsrapportering, som nå er hjemlet i forskrift om leveringskvalitet, ble endret med virkning fra 1.1.2006. Endringene innebærer at selskapene også skal rapportere spesifiserte data om kortvarige avbrudd til NVE. Dette er blant annet med bakgrunn i NVEs ønske om på sikt å implementere kortvarige avbrudd i ordningen med kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (KILE). På bakgrunn av denne utvidelsen i regelverket for avbruddsrapportering, anser NVE det som naturlig at plikten vedrørende feilanalyse i eget distribusjonsnett, også omfatter kortvarige avbrudd.

Avbruddsstatistikken til NVE viser at nærmere 80 % av den totale mengde ikke leverte energi som oppleves av norske sluttbrukere, skyldes hendelser i distribusjonsnettet. Analyse av årsak til hendelser i distribusjonsnettet er dermed meget viktig. NVE vil i tiden som kommer i større grad enn tidligere fokusere på årsak til de avbrudd som innrapporteres til NVE. Da er det nødvendig med en plikt for konsesjonærene hva gjelder feilanalyse for både kortvarige og langvarige avbrudd som følge av hendelser i høyspenningsdistribusjonsnettet.

NVE foreslår derfor at konsesjonærenes plikt til å utføre analyse av driftsforstyrrelser i eget høyspenningsdistribusjonsnett, utvides til også å gjelde hendelser som medfører kortvarige avbrudd.

Plikt til å rapportere resultater fra nevnte analyser, har til nå vært begrenset til å gjelde regional- og sentralnettet. Når det gjelder rapportering av resultater fra feilanalyse i eget distribusjonsnett, eksisterer det pr. i dag en frivilling ordning organisert av EBL-Kompetanse AS. NVE mener imidlertid at en den frivillige ordningen for innrapportering av data (som er av stor betydning for overvåking av utviklingen av tilstanden i kraftsystemet) ikke er tilstrekkelig. Blant annet kan nevnes at det stadig er færre selskaper som rapporterer, at rapporteringen er ufullstendig og at statistikk kun utgis under forutsetning av at finansiering sikres.

Overvåking av ikke levert energi relatert levert energi er en av flere viktige indikatorer for NVE hva gjelder utviklingen av leveringspåliteligheten og tilstanden i kraftsystemet. I denne forbindelse vil også årsak til den ikke leverte energi som oppstår være en viktig parameter å holde kontroll med.

Systemansvarlig er i dag pålagt å distribuere resultater fra feilanalyse for regional- og sentralnettet, samt utarbeide og distribuere tilhørende statistikk. NVE anser det som naturlig at systemansvarlig har ansvar for å utarbeide statistikk og distribuere resultater fra all feilanalyse i kraftsystemet, som er pålagt innrapportert fra konsesjonærene. Dette for å oppnå en mer helhetlig presentasjon av resultatene, én aktør håndterer hele systemet. Systemansvarlig sitt ansvar er likevel større og mer detaljert når det gjelder feilanalyse i regional- og sentralnettet, hvilket fremgår av forslag til ny forskriftstekst. For distribusjonsnett begrenses systemansvarlig sin oppgave til å kvalitetssikre de data som innrapporteres en gang i året, distribuere resultatene, samt utarbeide og distribuere statistikk over samme.

Det blir ikke foreslått endringer i regelverket knyttet til analysering og rapportering av driftsforstyrrelser i regional- og sentralnettet. NVE foreslår at konsesjonærer plikter årlig å rapportere

resultater fra feilanalyse i eget distribusjonsnett til systemansvarlig. Med mindre NVE eller systemansvarlig bestemmer annet, er frist for innrapportering 1. mars.

I figur 11 i avbruddsstatistikk for 2005, tilgjengelig via www.nve.no, presenterer NVE feilårsak for hendelser som har medført langvarige avbrudd. Presentasjonen er basert på innrapporterte data for ca 83 % av den totale ikke leverte energi ved langvarige avbrudd. Presentasjonen viser at det for hele 72 % av hendelsene, har konsesjonærene ikke detektert feilårsaken. Dette kan tyde på at konsesjonærene har et forbedringspotensial hva gjelder å finne årsak til de driftsforstyrrelser som oppstår.

2.6.2 Forslag til endring

NVE foreslår ny § 22 bestående av dels språklige endringer uten endringer i det materielle innholdet og dels av nye bestemmelser med nytt materielt innhold:

Konsesjonær skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget regional- og sentralnett, og i produksjonsenheter tilknyttet disse. Analysen skal omfatte nødvendige undersøkelser for å avklare hendelsesforløp, årsaker og konsekvenser, og om aktuelle vern og kontrollfunksjoner har fungert tilfredsstillende.

Systemansvarlig skal koordinere analysen der hvor flere konsesjonærer er involvert.

Systemansvarlig skal etteranalysere og kontrollere alle hendelser rapportert etter første ledd.

Konsesjonær skal analysere og årlig rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget høyspenningsdistribusjonsnett, og som medfører avbrudd.

Systemansvarlig skal påse at driftsforstyrrelser som skal rapporteres blir enhetlig registrert.

Konsesjonærenes format for rapportering skal godkjennes av systemansvarlig.

Systemansvarlig skal distribuere analyseresultater, samt utarbeide og distribuere statistikk over rapporterte driftsforstyrrelser.

Resultatet av feilanalysene skal registreres i registreringssystem som følger gjeldende kravspesifikasjon for FASIT. Registreringene og underlaget for feilanalysen skal lagres i 10 år.

Forslaget til endringer innebærer at konsesjonærene skal analysere alle driftsforstyrrelser i høyspenningsdistribusjonsnettet, som har medført kortvarige eller langvarige avbrudd. Dette utvider gjeldende § 22 syvende ledd. Konsesjonærene får nå en plikt til årlig å rapportere til systemansvarlig resultatene fra de feilanalyser som er forskriftsfestet.

Forslaget til endringene sikrer en enhetlig registrering og kvaliteten til de data som innrapporteres. For regional- og sentralnettet gjøres ingen endringer. For distribusjonsnettet skal systemansvarlig etter innrapportering foreta en viss kvalitetskontroll av innrapporterte data. Systemansvarlig skal imidlertid ikke etteranalysere feilsituasjoner i distribusjonsnettet.

Forslaget til endringene innebærer at systemansvarlig skal godkjenne rapporteringsformatet som den enkelte konsesjonær benytter ved pålagt innrapportering av data. For regional- eller sentralnettet tilsvarer detteplikten i gjeldende § 22 annet ledd. For distribusjonsnettet er dette en utvidelse.

Forslaget til endringer innebærer i at systemansvarlig årlig må gi ut feilstatistikk for distribusjonsnettet. Henvendelser vedrørende rådata eller skreddersydde statistikker behandles individuelt av systemansvarlig.

Systemansvarlig er i ferd med å gå fra å benytte SDI til å benytte FASIT programvare når det gjelder feilanalyse. SDI foreslås derfor fjernet fra bestemmelsen.

For vurderinger av økonomiske konsekvenser av forslaget, se kapittel 3.

2.7 § 26a. Overtredelsesgebyr

2.7.1 Bakgrunn

I Ot.prp. nr. 61 (2005-2006) om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven), fremmet i Statsråd fredag 30. juni 2006, og iverksatt 1. juli 2006, er § 7-7 om overtredelsesgebyr endret til også å gjelde forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 5A-1 og forskrifter, konsesjonsvilkår og pålegg gitt i medhold av disse.

En utvidet adgang til å bruke overtredelsesgebyr er nødvendig for å sikre en mer effektiv og fleksibel håndheving av energiloven. Bedre reaksjonsmuligheter vil bidra til at eksisterende bestemmelser etterleveres av aktørene og at formålet med bestemmelsene dermed nås. Etterlevelse av eksisterende regelverk vil redusere behovet for nye og eventuelt mer omfattende og kostbare tiltak for å oppnå målsettingen.

For at overtredelse av bestemmelser i systemansvarsforskriften eller pålegg gitt i medhold av denne skal kunne ilegges overtredelsesgebyr må dette være "særskilt bestemt, jf. energiloven § 7-7 første ledd nr. 2.

I samsvar med dette foreslås det her at ved overtredelse av systemansvarsforskriftens bestemmelser i §§ 8, 14-16, 20-22 og 23 skal overtredelsesgebyr kunne ilegges. De handlingsnormer som fremkommer i disse bestemmelsene er av en slik art at overtredelsesgebyr vil være et effektivt og hensiktsmessig reaksjonsmiddel, samtidig som tvangsmulkt eller straff vil være lite egnet som reaksjon ved brudd på bestemmelsene. I tillegg blir handlingsnormene erfaringsmessig overtrådt eller overtredelse vil være så graverende at gebyr bør kunne ilegges

2.7.2 Forslag til endring

På bakgrunn av ovenstående foreslås følgende ny bestemmelse i systemansvarsforskriften:

§ 26a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i §§ 8, 14-16, 20-22 og 23 kan det ilegges overtredelsesgebyr."

For at et gebyr ilagt et foretak skal få den tilstrekkelige preventive virkning, må overtredelsesgebyret bli satt slik at det tas hensyn til den enkeltes økonomiske evne. Samtidig skal reaksjonen ikke virke urimelig eller uforholdsmessig. Hva som er en riktig reaksjon, vil derfor i stor grad måtte vurderes konkret ut fra overtredelsens art og foretakets økonomiske stilling, overtredelsens omfang og virkninger, eventuell fortjeneste oppnådd ved overtredelsen og utvist skyld.

En beslutning om ileggelse av overtredelsesgebyr vil være et enkeltvedtak som kan påklages til overordnet forvaltningsmyndighet. Det vil på vanlig måte være anledning til sivilrettslig prøving av

saken for domstolene. Det vises i denne sammenheng til Sanksjonslovutvalgets gjennomgang og drøftelse av dette i NOU 2003: 15 på side 195 flg.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til endringer i fos vil i liten grad føre til økte økonomiske eller administrative kostnader for de som omfattes av forskriften.

Til de foreslåtte endringer i Fos § 22:

Konsesjonærene har gjennom forskrift om leveringskvalitet plikt til å rapportere til NVE nærmere spesifiserte avbruddsdata, også for hendelser med opprinnelse i høyspenningsdistribusjonsnett. Utvidelse av konsesjonærenes plikt vedrørende feilanalyse i distribusjonsnett, til å gjelde kortvarige avbrudd, anses dermed ikke for å være stor. Ekstra arbeidsmengde for konsesjonærenes blir å detektere årsak til kortvarige avbrudd som følge av hendelser i høyspenningsdistribusjonsnett.

Konsesjonærenes arbeidsmengde ved årlig å rapportere resultater fra feilanalyse i distribusjonsnett, blir meget marginal når plikten til å utføre selve analysen først er tilstede.

Systemansvaret får med forslaget en noe økt arbeidsmengde. Denne erstatter og vil i stor grad tilsvare den arbeidsmengden samfunnet tidligere har hatt ved utarbeidelse av statistikk på bakgrunn av frivillig innrapporterte data.

Samfunnets nytte av konsesjonærenes foreslåtte utvidete plikt kan imidlertid bli stor da man i økt grad kan følge utviklingen i kraftsystemet, ikke minst eventuelle årsaker til endringer i kraftsystemets leveringspålitelighet og tilstand.

Til de foreslåtte endringene i Fos § 26a.

Forslaget om utvidet adgang til å ilegge overtredelsesgebyr for å sikre muligheten til å anvende effektive sanksjoner ved brudd på Fos kan medføre en økning i antall saker hvor konsesjonærer kan bli ilagt slikt gebyr. Dette kan kreve noe mer saksbehandling hos NVE. Det er usikkert hvor mange saker som vil komme som følge av forslaget, og hva som er nødvendig ressursbruk i saker, men det antas at slike saker ikke har store økonomiske eller administrative konsekvenser. Det understrekes imidlertid at forslaget også har en forebyggende effekt ved at nettselskapene har større incentiver til å innrette seg etter forskriften.

NVE kan for øvrig ikke se at forslaget medfører vesentlige eller nevneverdige konsekvenser av økonomisk eller administrativ art.

4 Forslag til forskriftstekst

Forskrift om endring i forskrift om systemansvar i kraftforsyningen

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat xx. xx 2006 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 7-1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 7-6.

I.

I forskrift 7. mai 2002 nr. 448 om systemansvaret i kraftforsyningen gjøres følgende endringer:

§ 11 annet ledd skal lyde:

Når det er åpenbart at *prissettingen i markedet ikke er samfunnsøkonomisk effektiv kan systemansvarlig suspendere bud i regulerkraftmarkedet og benytte anmeldt volum til gjeldende elspotpris for området. I så fall skal budgiver informeres om dette.*

Nytt § 13 fjerde ledd skal lyde:

Konsesjonær som foretar utkoblingen blir ansvarlig konsesjonær etter § 2A-3 i forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet ved utkoblinger etter annet ledd grunnet effektknapphet i kraftsystemet. Den som defineres som ansvarlig konsesjonær i dette leddet, kan ha krav på erstatning i henhold til alminnelige erstatningsrettslige regler.

Gjeldende § 13 fjerde ledd oppheves.

§ 14 skal lyde:

Konsesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye anlegg eller endring av egne *anlegg tilknyttet regional- og sentralnett*, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Nye anlegg eller endringer kan ikke idriftsettes uten etter vedtak av systemansvarlig.

Konsesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye eller endringer i eksisterende anlegg i eller tilknyttet eget distribusjonsnett når disse planene kan ha betydning for driften og utnyttelsen av regional- eller sentralnett, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Systemansvarlig kan fatte vedtak vedrørende anleggenes funksjonalitet.

Nytt § 15 annet ledd skal lyde:

Systemansvarlig kan vedta hvordan den reaktive reguleringen skal benyttes i produksjonsenheter tilknyttet regional- eller sentralnett.

Gjeldende § 15 annet og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

§ 17 første ledd annet punktum skal lyde:

Planene for driftsstanser som kan påvirke andre konsesjonærer, skal forelegges systemansvarlig for vedtak *senest fire uker før planlagt driftsstans.*

Ny § 22 skal lyde:

Konsesjonær skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget regional- og sentralnett, og i produksjonsenheter tilknyttet disse. Analysen skal omfatte nødvendige undersøkelser for å avklare hendelsesforløp, årsaker og konsekvenser, og om aktuelle vern og kontrollfunksjoner har fungert tilfredsstillende.

Systemansvarlig skal koordinere analysen der hvor flere konsesjonærer er involvert.

Systemansvarlig skal etteranalysere og kontrollere alle hendelser rapportert etter første ledd.

Konsesjonær skal analysere og årlig rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget høyspenningsdistribusjonsnett, og som medfører avbrudd.

Systemansvarlig skal påse at driftsforstyrrelser som skal rapporteres blir enhetlig registrert.

Konsesjonærenes format for rapportering skal godkjennes av systemansvarlig.

Systemansvarlig skal distribuere analyseresultater, samt utarbeide og distribuere statistikk over rapporterte driftsforstyrrelser.

Resultatet av feilanalysene skal registreres i registreringssystem som følger gjeldende kravspesifikasjon for FASIT. Registreringene og underlaget for feilanalysen skal lagres i 10 år.

Gjeldende § 22 oppheves.

Ny § 26a skal lyde:

§ 26a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i §§ 8, 14 – 16, 20 – 22 og 23 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

II.

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

5 Referanser

- [1] NVE dokument 2002, **Systemansvaret i kraftsystemet - Forslag til forskrift - 2. høring, 2002**, R. Kristensen, NVE, februar 2002.
- [2] Merknader til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet, 2002
- [3] NVE dokument nr 6/2004, **Forskrift om systemansvar og rasjonering i kraftsystemet. Høringsdokument juni 2004**, R. Kristensen, NVE, juni 2004.

Denne serien utgis av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Utgitt i Dokumentserien i 2006

- Nr. 1 Inger Sætrang: Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet 2006 (53 s.)
- Nr. 2 Erik Holmqvist : Flomberegning for Audna ved Konsmo, 023.B (24 s.)
- Nr. 3 Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Forslag til endring vedrørende KILE, referanserente, justering for investeringer, mv. Høringsdokument 5. mai 2006 (36 s.)
- Nr. 4 Inger Sætrang: Oversikt over vedtak og utvalgte saker. Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2005 (139 s.)
- Nr. 5 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Ulefoss. Flomsonekartprosjektet (21 s.)
- Nr. 6 Roar Kristensen: Forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet Høringsdokument 3. juli 2006 (22 s.)